

e-Learningowy Moduł 12 - VAT

ZOBOWIĄZANIA Wnioski z kursu

Poniżej znajduje się praktyczne podsumowanie najistotniejszych informacji przekazanych w kursie.

Niniejszy kurs e-learningowy opiera się na przepisach unijnych dotyczących podatku VAT obowiązujących na dzień 1 stycznia 2020 r. (dotyczy dyrektywy VAT, dyrektywy ws. zwrotu podatku VAT oraz rozporządzenia wykonawczego ws. dyrektywy VAT)

Niniejszy moduł stanowi element większego kursu nt. podatku VAT, składającego się z następujących części:

- Wprowadzenie
- Terytorium
- Podatnik
- Transakcje
- Miejsce transakcji podlegających opodatkowaniu
- Usługi cyfrowe i system Mini One-Stop Shop (MOSS)
- Zdarzenie powodujące powstanie obowiązku podatkowego i podstawa opodatkowania
- Stawki
- Zwolnienia
- Prawo do odliczenia
- Zwrot
- **Zobowiązania**

Kurs ten dotyczy prawnych obowiązków określonych w Dyrektywie VAT. Dotyczą one podatników oraz osób niebędących podatnikami. Dowiesz się także, czym jest System Wymiany Informacji o VAT, który umożliwia państwom członkowskim współpracę i kontrolę podatku VAT w całej UE.

1. Cele edukacyjne

Po ukończeniu kursu uczestnicy będą w stanie:

- wskazać, jakie zobowiązania prawne pociąga za sobą VAT;
- określić znaczenie Systemu Wymiany Informacji o VAT w ramach Jednolitego Rynku (VIES)
- zdefiniować, jakie zobowiązania ciążyą na podatnikach oraz określonych osobach niebędących podatnikami:
 - zobowiązanie do zapłaty;
 - wyznaczenie przedstawiciela do spraw podatkowych;
 - uzgodnienia dotyczące płatności;
 - identyfikacja;
 - fakturowanie;

- rachunkowość;
- deklaracje;
- informacje podsumowujące;

2. Podatnik i osoba zobowiązana do zapłaty podatku

Zazwyczaj **osoba, na której ciąży obowiązek zapłaty VAT**, jest podatnikiem, **który przeprowadził daną transakcję podlegającą opodatkowaniu**.

W określonych przypadkach podatnik **lub** inna osoba (np. osoba prawna niebędąca podatnikiem zidentyfikowana do celów VAT), **która otrzymuje daną dostawę, ma obowiązek** uregulowania podatku VAT.

W celu określenia osoby zobowiązanej do zapłaty podatku **podatnik** powinien zostać uznany za **nieposiadającego siedziby** podczas dostawy towarów lub usług opodatkowanych w państwie członkowskim, gdzie nie ma on siedziby albo ma stałe miejsce prowadzenia działalności, które jednak nie bierze udziału w dostawie.

W niektórych przypadkach to na kliencie danej transakcji ciąży obowiązek uregulowania podatku.

Przykład: jeżeli dostawca **nie jest zarejestrowany w miejscu, w którym ma miejsce dostawa**, to **obowiązek zapłaty podatku** może ciążyć na **kliencie**.

Jest różnica pomiędzy podatnikiem a osobą zobowiązaną do zapłaty podatku. Należy to ustalić, aby organy podatkowe wiedziały, do kogo się zwrócić w celu dokonania odpowiedniej korekty w przypadku gdy VAT jest nieprawidłowy, uiszczony z opóźnieniem lub nieopłacony.

Podatnik, który zakupuje gaz ziemny lub energię elektryczną, będzie zobowiązany do zapłaty VAT w przypadku ich nabycia od podatnika niemającego siedziby, w państwie członkowskim, w którym VAT jest należny.

Ta sama ogólna zasada ma zastosowanie w przypadku dostawców świadczących usługi na rzecz podatników w innym państwie członkowskim.

Bez względu na okoliczności klient może opcjonalnie zostać zobowiązany do zapłaty podatku, jeżeli dostawca jest podatnikiem nieposiadającym siedziby, w państwie członkowskim, w którym VAT jest należny. Ta sama zasada ma zastosowanie, jeżeli na rzecz klienta będącego podatnikiem lub (w pewnych przypadkach) niebędącego podatnikiem podmiotu prawa publicznego wykonywane są takie transakcje jak prace budowlane, dostawa złomu itp. (art. 192a-205).

3. Przedstawiciel podatkowy

Przedstawiciel podatkowy odpowiada za wykonanie zobowiązań zamiast osoby, na której ciąży obowiązek zapłaty, w tym za obowiązek odprowadzenia podatku VAT.

Potrzeba ustanowienia przedstawiciela podatkowego może pojawić się, kiedy osoba, na której ciąży obowiązek zapłaty VAT, **nie ma siedziby** w państwie członkowskim, w którym VAT jest należny.

W przypadku gdy **osoba, na której ciąży obowiązek zapłaty VAT, ma siedzibę** w państwie członkowskim, w którym podatek ten jest należny, **nie ma potrzeby** wyznaczania **przedstawiciela podatkowego**. Zasada ta jednak nie ma zastosowania w przypadku **importu towarów**, gdzie obowiązek wyznaczenia przedstawiciela podatkowego **może zostać narzucony** (chyba że istnieje umowa o wzajemnej pomocy).

Osoba, na której ciąży obowiązek zapłaty podatku – z siedzibą w UE:

Wyznaczenie przedstawiciela podatkowego jest opcjonalne, jeżeli osoba, na której ciąży obowiązek zapłaty VAT, ma siedzibę na terytorium UE.

Ponadto, wyznaczenie przedstawiciela podatkowego jest opcjonalne, jeżeli osoba, na której ciąży obowiązek zapłaty podatku VAT, ma siedzibę w państwie **poza terytorium UE**, z którym UE ma podpisaną **umowę o wzajemnej pomocy**.

Osoba, na której ciąży obowiązek zapłaty podatku – bez siedziby w UE:

Wyznaczenie przedstawiciela podatkowego może być obowiązkowe, jeżeli osoba, na której ciąży obowiązek zapłaty podatku VAT, ma siedzibę w państwie poza terytorium UE, z którym UE nie ma podpisanej umowy o wzajemnej pomocy. Zasadę tą stosuje się także względem importu towarów.

Osoba, na której ciąży obowiązek zapłaty podatku – obowiązek nałożony przez państwo członkowskie:

Każde państwo członkowskie podejmuje we własnym zakresie decyzję, **czy zażądać** wyznaczenia przedstawiciela podatkowego. W przypadku podjęcia takiej decyzji, osoba, na której ciąży obowiązek zapłaty podatku VAT, jest zobowiązana do wyznaczenia takiego przedstawiciela.

4. Obowiązki podatnika

Zapłata pobranego VAT nie jest jedynym obowiązkiem.

Podatnicy zobowiązani są do przestrzegania **kilku innych określonych obowiązków, nawet jeżeli nie ciąży na nich obowiązek zapłaty**. Państwa członkowskie mogą ustanowić własne zasady administracyjne w tym zakresie.

Najważniejsze obowiązki wymienione w dyrektywie VAT:

Zobowiązanie: Każdy podatnik, który przeprowadza podlegającą opodatkowaniu dostawę towarów lub usług, **zobowiązany jest do zapłaty VAT** na rzecz organów podatkowych. Istnieją jednak określone przypadki, w których obowiązek ten przechodzi na klienta.

Zapłata podatku VAT: W momencie składania deklaracji VAT, każdy zobowiązany do zapłaty podatnik **musi zapłacić kwotę netto VAT**. Zapłatę podatku VAT z tytułu importu osoba zobowiązana może uregulować także z chwilą importu.

Identyfikacja: Podatnik jest zobowiązany do złożenia stosowanego **powiadomienia o rozpoczęciu, zmianie lub zamknięciu działalności gospodarczej prowadzonej** w charakterze

podatnika. Państwa członkowskie zobowiązane są do przydzielania podatnikom ich osobistego numeru VAT.

W określonych okolicznościach, państwa członkowskie mogą jednak postanowić, iż danemu podatnikowi numer ten nie zostanie przyznany.

Fakturowanie: Obowiązkiem każdego podatnika jest **wystawienie faktury** za dostarczone towary lub wykonane usługi, zgodnie z warunkami wymienionymi w dyrektywie VAT. Faktura może mieć formę papierową lub elektroniczną. W przypadku, gdy na podatniku ciąży obowiązek wystawienia faktury, jest on zobowiązany do ujęcia w niej danych wymienionych w Dyrektywie VAT.

Księgowość: Obowiązkiem każdego podatnika jest **prowadzenie ewidencji księgowej w sposób wystarczająco szczegółowy do celów stosowania VAT** oraz kontroli przez organ podatkowy. Obowiązkiem każdego podatnika jest prowadzenie rejestru określonych towarów wysłanych lub przetransportowanych do pozostałych państw członkowskich. Każdy podatnik zobowiązany jest do przechowywania kopii faktur wystawionych oraz otrzymanych.

Deklaracje: Obowiązkiem każdego podatnika jest złożenie deklaracji VAT zawierającej **wszystkie informacje potrzebne** do wyliczenia należnego podatku VAT oraz kwoty, które należy odliczyć, o ile jest to niezbędne do ustalenia podstawy opodatkowania:

- **całkowitą wartość** transakcji;
- **odliczenia;**
- wartość **wszelkich transakcji zwolnionych.**

Deklaracje VAT składa się w terminach określonych przez państwa członkowskie.

Informacje podsumowujące: Każdy podatnik składa **za każdy miesiąc lub kwartał kalendarzowy informację podsumowującą wskazującą nabywców** w pozostałych państwach członkowskich, którym podatnik dostarczył zwolnione z VAT towary lub usługi, od których odbiorca jest zobowiązany (zgodnie z artykułem 196) do zapłaty podatku. W informacji podsumowującej muszą być także zawarte określone informacje.

Współpraca pomiędzy państwami członkowskimi: System Wymiany Informacji o VAT (**VIES**). Na państwach członkowskich ciąży obowiązek współpracy. UE uruchomiła specjalny system, w ramach którego państwa członkowskie wymieniają się informacjami, które zebrały od swoich podatników.

Administracje państw członkowskich mają dostęp do danych dotyczących transakcji o charakterze transgranicznym na terytorium UE obejmujących towary i usługi, od których odbiorca jest zobowiązany (zgodnie z artykułem 196) do zapłaty podatku.

Każdy podatnik ma dostęp do określonych funkcji tego systemu, aby sprawdzić poprawność numeru VAT swoich klientów. System umożliwia państwom członkowskim współpracę oraz kontrolę VAT na terytorium UE.

Ogólnodostępne kursy e-learningowe znaleźć można w witrynie EUROPA:
https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview_en.

*Przypominamy, że niniejszy dokument zawiera praktyczne podsumowanie najistotniejszych informacji przekazanych w kursie.
Jedynie akty prawne Unii Europejskiej opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej uznaje się za autentyczne. Komisja nie ponosi żadnej odpowiedzialności za to szkolenie.*